

Prof. PhDr. Pavel Spunar, CSc.

Své osmdesátiny oslavil loni v Praze dne 21. května univerzitní profesor PhDr. Pavel Spunar, CSc., bývalý předseda Matice české. S Prahou je spojen celým svým životem – narodil se zde roku 1928 a studoval na Filozofické fakultě

Karlovy univerzity hudební vědu, dějiny umění, paleografii a kodikologii. Navštěvoval též knihovnické kurzy organizované fakultou. Roku 1952 byl promován doktorem filozofie.

Jeho vědecká dráha začala v Památníku národního písemnictví na Strahově. V roce 1953 se stal pracovníkem nového Kabinetu filologické dokumentace,

který shromažďoval informace o literárních středověkých památkách. Za devět let přešel do Kabinetu pro studia řecká, římská a latinská ČSAV, kde působil v oddělení pro středověk a humanismus a setrval zde až do současnosti. V roce 1968 obhájil kandidátskou práci o původu Vyšehradského kodexu.

S nástupem svobodných poměrů po roce 1989 se Pavlu Spunarovi dostalo řady ocenění – byl zvolen řádným členem Učené společnosti České republiky, zastával řadu funkcí v Akademii věd České republiky a v roce 2003 mu byla Akademií věd udělena za přínos historickým vědám medaile Františka Palackého. Přednášel též na Filozofické fakultě Karlovy univerzity a na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde se habilitoval a roku 1995 obdržel profesuru.

Z bohaté publikační činnosti prof. Spunara je širší veřejnosti především známé rozsáhlé dílo *Kultura českého středověku* z roku 1985 a *Kodex vyšehradský* (spolu s A. Merhautovou, 2006). Odborné kruhy oceňují jeho paleografické a kodikologické studie a soupisy rukopisů a historických pramenů. Obsáhlý gratulační sborník *Pulchritudo et Sapientia, Ad honorem Pavel Spunar*, mu vloni k jeho kulatým narozeninám vydali v Praze kolegové v Kabinetu pro klasická studia FLÚ AV ČR.

Knihovna Národního muzea vděčí prof. Pavlu Spunarovi za celoživotní přátelský vztah, který našel výraz v jeho dlouholetém záslužném předsednictví nákupní komise, nyní nazývané Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Národního muzea, sekce KNM.

Prof. Spunar je znám svým organizátorským a moderátorským talentem. Ten uplatnil v devadesátých letech dvacátého století jako předseda Matice české, sekce Společnosti Národního muzea. Této funkce se s ochotou ujal ve složité době, kdy se navazovala kontinuita s předchozím vývojem, přetržená po dobu téměř čtyřiceti let, a hledala nová náplň činnosti Matice. Prof. Spunar jako vědec a historik kladl důraz především na úroveň přednáškové činnosti, na výběr témat a přednášejících. Nezapomenutelnými zůstávají diskuse po přednáškách, vedené prof. Spunarem, které přenášely posluchače do univerzitního prostředí a dávaly jim prožít obohacující atmosféru odborných debat. Doplnky, připomínky a náměty prof. Spunara vyústily vždy téměř do samostatných přednášek, rozvíjejících probírané téma do dalších inspirujících souvislostí.

Spolu s činností prof. Spunara v Matici české je třeba též připomenout zásluhy jeho manželky Mgr. Taťjány Spuna-

rové, dlouholeté jednatelky Matice. V nelehkých dobách před rokem 1989, nepřejících samostatným spolkovým aktivitám, přispěla svou obětavostí a vytrvalostí značným dílem k tomu, že Matice mohla ve své práci pokračovat.

Přejeme jubilantovi do dalších let hojnost životní energie k uskutečnění všech jeho vědeckých i osobních plánů. Děkujeme mu zároveň za obětavou práci ve prospěch Národního muzea. Ad multos annos!

Výbor Matice české a Knihovna Národního muzea
Eva Ryšavá

PhDr. Petr Mašek

PhDr. Petr Mašek patří také do řady těch, kterým se Knihovna Národního muzea stala osudem. Po ukončení Filozofické fakulty UK, obor knihovnictví a vědecké informace, nastoupil do oddělení zámeckých knihoven, kde již víc než 25 let pracuje. V současnosti je také zástupcem ředitele. V oddělení zavedl, jako první v Knihovně Národního muzea, počítačové zpracování knižních fondů. Databáze zámeckých knihoven obsahuje nyní téměř 400 000 záznamů.

Věnuje se výzkumu zámeckých knihoven, o kterých publikoval mnoho desítek odborných studií a souhrnnou publikaci v Německu („Schlossbibliotheken unter der Verwaltung des Nationalmuseums in Prag“, 1997). Dějinám knihtisku věnoval studii o tiskárně Bartoloměje Netolického z Netolic v první polovině 16. století (1987). Byl členem autorského kolektivu, který zpracovával prvotisky z fondů zámeckých knihoven v České republice a v současné době pracuje na soupisu tisků 16. století.

Druhou oblastí jeho odborného zájmu je genealogie šlechtických rodů. Znalosti čerpané převážně opět z fondů zámeckých knihoven využil pro již opakované vydání knihy „Modrá krev“ (1992, 1996) a nejnověji k průkopnickému dílu „Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti“ (2008–2009). Zároveň od roku 1996 spolupracuje na vydávání „Almanachu české šlechty“, jehož deváté pokračování se právě připravuje.

Jako pracovník Národního muzea je také autorem či spoluautorem řady výstav, např. „Libri prohibiti“ (1991), „Ohlas VŘSR v zámeckých knihovnách“ (1995), „S mapou a puškou“ (2001), „Minulost knižní kultury ve Žďáru nad Sázavou“ (2002) nebo „Zámecké, hradní a palácové knihovny v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“ (2004).

V zahraničí realizoval výstavy „Libri castellani“ (SRN 1992), Libri sapientiae, libri vitae (SRN 1993), „Die Fürsten zu Hohenlohe in Böhmen“ (SRN 1996), „Menschen unterwegs“ (SRN 2001), „Goethe in Böhmen“ (SRN 2002), „Roads to Understanding“ (USA 2001). Z mnoha dalších, na kterých spolupracoval, lze uvést např. „Die Fürstenberger. 800 Jahre Herrschaft und Kultur in Mitteleuropa“ (Rakousko, 1994). V současné době chystá „Staré pověsti české“ pro poslední velkou výstavu v roce 2010 před rekonstrukcí hlavní budovy Národního muzea.

